

Veil, som det ærede Medlems politiske Bemærkninger have ønsket, de skulle gaa, nemlig ind i Statskassen; thi er det tilladt, som her foreslaaet, at de Midler, som nu ere fradragne Præstefaldene, indbrages i Statskassen, saa ser jeg ikke, der er det Mindste til Hindrer for, at de øvrige Stiftsmidler ogsaa indbrages i Statskassen, og dermed maa det være afgjort, hvor de til Geistlighedens Lønning henlagte Midler tilsidst skulle haane. Spørgsmaalet har derfor, tror jeg, et større Omfang, end det ærede Medlem egentlig har havt Die for, og jeg tror ikke, at de Bemærkninger, det ærede Medlem fremsatte, havde den afgjørende Betydning, han selv mente.

Endnu kan jeg ikke undlade at omtale en Række af Bemærkninger i det ærede Medlems Foredrag, nemlig Bemærkningerne om Skolelærerne. Fra en anden Side set er denne Sag allerede nævnet af min ærede Kollega Finantsministeren, og jeg skal derfor ikke dvæle ved den Side; men der er en Side, som ogsaa blev fremdragen af et æret Medlem her overfor (Brasch), og med Hensyn til hvilken jeg i fuldt Maal deler den Betragtning, som blev udtalt af ham. Om nu Skolelærerne virkelig skulde forene sig, for ved fælles Optræden at skabe sig bedre Lønningsvilkkaar, hvor der er Trang dertil, saa vil jeg dog spørge, om der i og for sig skulde være noget Forunderligt eller Stødende heri, eller om det ikke mere maa erkjendes for at være noget fuldt Berettiget, naar man ser hen til, hvor lave Lønningerne i mange Tilfælde ere, og hvor tappert — jeg citerer her det ærede Medlems Ord — Kommunerne stritte imod, hver Gang der er Spørgsmaal om at forhøje Lønningen for en Lærer. Det er en følgelig Sandhed, at det forholder sig saaledes; det er det ganske Almindelige, at en Lønningsforhøjelse for en Lærer finder Modstand hos Kommunerne — jeg indrømmer, at der gives hæderlige Undtagelser — og hellere end at samtykke i frivilligt at forhøje en Lønning, slaar man Embedet to, stundom tre Gange op, for at se, om der ikke skulde være en Kandidat, der nylig var kommen fra Examinationsbordet, og som vilde modtage Embedet. Men naar saa det ærede Medlem ved Siden deraf udtalte, at det var ikke Lønningerne alene, man lagde Bøgt paa, men ogsaa Forbedring i Undervisningen, og derpaa henviste til, at man ønskede en Lov, som ordnede den Undervisningsforholdene, saa vil jeg sige, at ved saaledes at sammenknytte Forventninger om store Fremstredt i Undervisningen med Fremtidsplaner om Reformen i Skolelærernes Lønning, der ere paatrængende strax, kommer man let til det Resultat, at der ikke bliver Noget af denne Forbedring i Lønningerne. Men sker det nu ikke, at man snarlig kommer til Reformen i Almueskolevæsenet, saa maa det Spørgsmaal reises, efter den Foranledning, det ærede Medlem gav dertil, om Skylden derfor da hviler hos Skole-

lærerne. Er det ikke bekendt, at vi have forhandlet her i Rigsdagen Forslag i den Retning, og at de ikke ere blevene førte til Ende? Har det ikke viist sig, at Anstuelserne staa saa skarpt og bestemt mod hinanden, at der neppe er Haab om, at en snarlig Løsning vil indtræde, og skulde da dette falde tilbage paa Skolelærerne paa saadan Maade, at det skulde vidne om Mangelen paa Interesse for den Gjerning, de have at udføre? Det vilde dog aabenbart være den største Uretfærdighed. Er det nu sagt af det ærede Medlem, at det ikke er Reformen i Skolevæsenet eller Forbedringer i Skolegjerningen, der her have været det Ledende, men særlige Hensyn, saa skal det ogsaa siges og erkjendes for Sandhed, at der i det Hele rører sig stor Interesse for Lærergjerningen i Danmarks Skolelærerstand, og at den ikke samles alene for at drøfte Spørgsmaalet om sin egen Lønningsforbedring, men at den ligesaa hyppig, ja, jeg tror at turde sige hyppigere samles for at drøfte Spørgsmaal af Vigtighed og Betydning for Undervisningen og for de Børn, der ere an betroede til deres Virksomhed, for at drøfte, hvilke Forbedringer der kan gjøres i Undervisningsplanerne og Undervisningsmidlerne, kort sagt Alt, hvad der vedrører Undervisningens Fremgang. Jeg nedlægger derfor en Protest mod den Skilbring, det ærede Medlem har givet os af den danske Skolelærerstands Bestrebelse; den er i høi Grad ensidig.

M. Masmussen: Jeg vil ogsaa neblægge en bestemt Indsigelse, nemlig en Indsigelse imod, at jeg har sagt noget som helst Nedsættende om den danske Skolelærerstand. Jeg talte ikke et eneste Ord om, at Lærerne have stiftet en Forening kun for at varetage deres økonomiske Interesser. (Stemmer: Jo!). Nei, jeg har sagt, at der i Spidsen for det Program, de have opstillet for deres Forening, staaer, at den skal varetage deres økonomiske Liv. Nu maa den ærede Minister imidlertid have sin egen Mening, men saa maa vi Andre ogsaa have Lov til at have vor Mening, og det, den ærede Minister kalder Ret, kunne vi jo godt kalde Uret; der staaer Mening lige over for Mening; i den Hensende staa vi lige, men jeg vil til enhver Tid forvare mig imod, at jeg, naar som helst jeg taler om Skolelærerne, om deres Stilling, Lønningsforhold og hvad dertil hører, skulde tale om nogen som helst Person. Det har jeg aldrig gjort, det indlader jeg mig aldrig paa. Jeg talte kun om, at Skolelærerne have først og fremmest stillet sig det som Oppave at varetage deres økonomiske Interesser, og jeg gjentager — og det gjør jeg paa ethvert Sted, hvor jeg har Leilighed til at udtale mig om Sagen —: deres økonomiske Stilling er saa nøie sammenknyttet med Skoleforholdene og Skolegjerningen i det Hele, at de Forhold